

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(PINCZÉREK LAPJA.)

A hazai szállodások, vendéglősök, kávéosok, pinczerek és kávéházi segédek érdekeit felkaroló szakközlöny.

A „Budapesti szállodások, vendéglősök- és korcsmárosok ipartársulata“-nak, a „Budapesti pinczér-egylet“, a „Fővárosi pinczér-kör“, az „Első magyar országos pinczemesterek és pinczemunkások egylete“, a „Budapesti kávéházisegéd-egylet“, a Szathmár-németi „Pinczér-egylet“, a székesfehérvári „Pinczér-egylet“, a szombathelyi „Pinczér-betegségélyző egylet“, a „Kolozsvári pinczér-egylet“, a „Győri pinczér-egylet“ és a „Révkomáromi vendéglősök és kávéosok ipartársulata“-nak

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

— Megjelenik havonként kétszer —
minden hó 1-en és 15-én.

Előfizetési ár:

Egész évre 4 frt. — Háromnegyed évre 3 frt.
Félévre 2 frt. — Évnyegyedre 1 frt.
Egy szám ára 15 kr.

Leptulajdonos és felelős szerkesztő:

IHÁSZ GYÖRGY.

Lakik:

IV. Kalap utca 22. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

A kiállítás időtartama alatt a „szállodások, vendéglősök és korcsmárosok-ipartársulata“ kiállítási mintaszállodájában (városliget.)

Kéziratok és előfizetések ide intézendők.
Előfizetheti még: Kutschera Mihály urnál, Aranykéz-utca 6. és Fromm Antal urnál, dohány-utca 30. szám.

A

„VENDÉGLŐSÖK LAPJA“

eddigéig már 11 szakkbéli intézmény hivatalos közlönye.

Felkérjük t. üggyársainkat, legyenek szivesek oda hatni, hogy lapunk minél szélesebb körben elterjedhessék.

Gyűjtőknek 5 előfizető után tiszteletpéldánnyal szolgálunk.

Walter Ferencz

Nem kis gondot ad annak megválasztása, ki legyen az, kit az érdemtelen elnök után mintaképpül, követésreméltó például állítsunk tisztelt olvasóink elé

Valóban szerencsésnek mondhatja magát a bpesti szállodások-vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata, hogy ügyeinek vezetését oly férfiakra bízhatja, milyenek Gundel János és Walter Ferencz.

Nem himnők, hogy egyiknek tetteiben ne szerepelne a másik tevékenysége is. Nincs ipartársulati ügy, melynek végrehajtásánál az elnök tevékenyebb munkást találha az alelnök-nél, Walter Ferencz-nél.

Walter Ferencz született 1848. július 3-án vendéglős szülőktől Ipolyásban (Hont megyében.) Tanulmányait előbb szülővárosában kezdte és a további kiképzetetés végett Selmeczbányára került.

A jó indulatú ifjút szülői a papi pályára szánták, de az ő elvessége és gazdálkodni vágyó természete tartotta meg nekünk. Ennek köszönhetjük, hogy a 14 éves ifjú atyja házában és szülőinek gondos felügyelete alatt a korcsmáros mesterség tanulmányozásához fogott.

És rövid idő alatt fényesen bebizonyította, hogy nem lesz hasznavehetlen tagja a korcsmáros iparnak.

Rendkívüli emlékező tehetsége s ügyessége mellett eléggé tanuskodik az, hogy alig 17 éves korában a „Nemzeti“ szálloda első szobapinczére lett. E minőségében volt egész

1869-ig, amikor is hazafiúi kötelessé ének eleget teendő, a sorozó bizottság előtt megjelenvén, Hontmegyéből, első jón az akkor életbe léptetett „honvédség“ kötelekébe felvéve. Itt a (tiszthelyettes) rangig felvirágolt, ismét Budapestre jött s az akkor legjobb virágzásnak örvendező „Páris“ szálloda szoba főpinczére lett.

Mint ilyen egy vendégek, mint a tulajdonos (Letzl Ignácz ur) szeretetét és bizalmát teljes mértékben kiérdemelte, s azt egész 1871-ig vitte, mikor is a „Mátyás király“ kávéházat átvevén, kezdetét vette nyilvános társadalmi szereplése.

Ekkor lépett házasságra nemeslellei, angyal szelidségű és ritka magyar érzelmű



WALTER FERENCZ

a „Budapesti szállodások, vendéglősök- és korcsmárosok ipartársulata“-nak alelnöke.

nejével szül. takácsi Ács Idával egy bpesti elsőrangú asztalos takácsi Ács Lajos magas műveltségű leányával.

Walter Ferencz mint kávék rövid idő alatt annyira kiérdemelte kollégái szeretetét és bizalmát, hogy már 1873-ban elnökévé választották a kávé ipartársulatnak, mely őt, midőn 1876-ban (midőn a „Fehérlő” szálladást átvevő ipartársulatunk tagjává lőn) az elnöki tisztről lemondott, ama bokros érdemekért, melyeket e rövid 3 év alatt szerzett, mint pl. az ügykezelés megmagyarosítás stb., tiszteleti elnökül választotta. Új pályáján sem hagyta soká nyugodni. Felismerték benne a tetterőt és akarattal, ipartársulatunk 1877. tavaszán alelnökül választá, mely tisztséget máig viseli az ipartársulat felvirágozására és collegái javára.

Megemlítjük még, hogy mint fővárosi bizottsági- és mint „ipar-kereskedelmi kamarai beltag” egyike azoknak, kik lankadatlan kitartással fáradoznak iparunk és ipartársulati tagjaink javának előmozdításán. Hervadhatlan érdemeiért a „bpesti pinczér egylet” tiszteletbeli tagjává választotta.

Vajha messzire nyujtaná a mindenható ezen érdemes férfiu életét iparunk felvirágozására!

A pinczérék.

Vannak egyének a társadalom szolgálatában, a kiket az emberek soká vesznek észre. Persze, mindenkinek magának kell követelnie a helyet, a melyre állva, a melyet elfoglalva számot tegyen az életben . . .

A pinczérék voltak olyan lényei a társadalomnak, a kikről megfeledkeztek az emberek. Nem jöttek ők komoly emberi számba sokáig s mintegy a mámor delibábékné mozgó alakjainak tekintették őket kezükben az étek és italok csábos rakományával. És midőn ők mások kenyelmének, vágyainak szolgálatában buzgólkodtak, nem gondoltak felülük olyasmint, hogy ők is hasonló emberek lehetnek, mint akit az ú. Isten vendégnek teremtett egy vagy más alkalomra

A ki nem volt hozzájuk elég gomba, azt mondták rá: nem tud ur lenni; mert hiszen ott van a két krajcár „borralvalónak”, azért csak lehet ur mindenki annyira, hogy a pinczér egy párszor leszamarazza.

Keserü kényér valóban a mit a pinczérék keresnek; megújíthatják sokszor vendégstől azt a pár krajcárt, a mit szolgálatuk és előzékeny figyelmességükért önerzetük durva sorsésével kenyérről adnak nekik.

A pinczérnek nem szabad okosabbnak lenni, mint csak, hogy a mit rendelnek, el ne felejtse, s a poharat, tányért össze ne törje. Ha okosabb talál lenni a vendégnel, az már sehoggy sem jól van; és ha mint a vendégnek, neki is van jellemes önérzete, az még nagyobb baj.

A pinczérnek e helyzetükben — általánosságban szólva — sokáig isolálva voltak, feltettek fölük az emberek tekintélyüket, sőt ma is, hányadik vendégnek született uracska nem restelenné a legintelligensebb, a legtisztességesebb pinczérrel is szóba állni az utcán?

Ma már, hála Istennek, minden pálya kezd kiivni a tiszteletet, a melyen munkával lehet a kenyeret keresni. A pinczérsg is pálya, s holmi aufschreiben-és fertály eszű márnáskáknak is korlátozva van az szabadalmuk, hogy a munkásosztályt e szakjához tartozókat tiszteletlenül gázolhassák.

A pinczér testület, mely több ezer tagot számlál az országban, ebredni kezd, hogy tiszteletet szerezzen és biztosítson a munkásnak, a melyet mások kenyelmének szolgálatában teljesít. Nem lehet mindenki bíró, ügyvéd, orvos vagy tanár, pinczérnek is kell lenni, és ennek a tudata vitte magukat a vendéglősöket és kávékosát is arra, hogy már ma nem eselédjeikről szólnak, ha a pinczérekről van szó, hanem szolgálattevő munkásokról, segédeikről, ami nagy különbség.

Vannak, igaz, ma is a pinczértestületben egyesek, a kiknek műveltsége, magatartása nem válik diszére a testületnek; ugye de más osztályok is nem mutatnak-e fel, még pedig kiválóan intelligens osztályok is; reszeges, tolvaj, házsártos egyéneket? És vajlon ilyen egyesek jelleme miatt, kinek jutna eszébe pálcázni tőnni az egész osztály, az egész testület felett?

A győri pinczértestület, mely 120—150 tagot számlál, nem rég lépett ki rejtve tartott életével, szereplésével a nyilvánosság elé. Legutóbb, a midőn már mások, vendégeik nyugodni tértek, akkor tartották lő rendes közgyűlést a végleg megalakult győri pinczér egyletnek.

Minden kezdőegyletnek meg kell a kezdet nehézségeivel küzdeni. Ily nemes czéllal azonban nem hiszünk, hogy akadna Győrött kávék vagy vendéglős, a ki ne támogatná őket erkölcsileg és anyagilag. Derék elnökök, Limbecz Ferencz ur 30 frrtal, alelnökök Wagner Samu ur pedig 10 frrtal járult, már is az egyelet czéljaihoz, vajlon akarunk-e büszkének lenni a többi egyleti főnökök is, hogy az ő nevük is a nemes keblű férfiak között említessék?

Az hiszünk, a nagy közönség is megnyitja keblét az ifju egylet előtt s adományával életre segíti a jótékonyt és fakadó esemétjét.

A vendéglős ipartársulatok és pinczér egyletek t. elnökségeit tisztelettel vagyok hátr felkérni helyeiken szivesek velem közölni, hogy székhelyeiken hány ezer hektoliter bor és hány ezer hektoliter sör fogyasztatik el évenként?

2-szor. Egy hektoliter közönséges asztali borknak és egy hektlitr. sörnek mennyi az ára azaz mennyiért szerezhető be?

3-szor. Egy hektlitr. bor és egy hektlitr. sörért állami vagy fogyasztási adó fejében, ugy szinte regalé jog czímen mennyit fizetnek?

4. Az illető város területén hány vendéglős illetőleg hány bor- és sörmérő helyiség van? Budapest 1885 október 10.

Tisztelettel:
Húsz Győrgy.

Külföldi borkereskedésünk.

Irta: Lónyay Ferencz.

IV.

(Folytatás.)

A mi szállítást illeti, az az utóbbi időben úgy vasuton, mint tengeren, nagyon meg lett könnyítve egyfelől az arlbergi vaspálya megnyitása, másfelől pedig a tengeri gőzhajózás kiterjesztése által. — Hogy az arlbergi vasut mennyire megkönnyítette hazánk bevitelét Franciaországba, mutatja juh-kivitelünk tetemes emelkedése, mely a marseillei kereskedelmi kamarának épen a napokban a francia kormányhoz e tárgyban tett felterjesztéséből ismeretes. — A mi a tengeri szállítást illeti, ha például csak a közvetlenül Bordeauxba tengeren szállított bormennyiséget tekintjük, azt találjuk, hogy (beleszámítva az osztrák borokat is) odaváló kivitelünk tett: 1879-ben 322 hect. 1880-ban 12.042 hl. 1881-ben 20.206 hl. 1882-ben 12.007 hl. 1883-ban 54.153 hlt. Az utóbbi bevétel főoka

azon körülményben kereshető, hogy 1883-ban az osztrák magyar tengerpart és Bordeaux közti gőzhajó járatok száma, az előző évekkel szemben, igen jelentékenyen növekedett. — A vitorlás hajóknak (melyek a nyolcvanas évek elejéig ugyiszólván csaknem kizárólag közvetítettek a közvetlen forgalmat az osztr-magyar tengerpart és Bordeaux közt bizonytalan és hosszas uttartama igen nagy akadályt képezett a magyar borok bevételének növekedésére nézve. — Bordeaux vidéke borainkra nézve megbecsülhetlen piacot képezhetne, minél fogva nagyon kívánatos lenne, hogy a tengeri gőzhajózás tengerpartjaink és Bordeaux közt még jobban s minél nagyobb mértékben kiterjesztessék, s ez által boraink bevitelét még jobban megkönnyítessék.

Hazánk borbevitele Franciaországba ez időszertir aránylag nagyon csekély. A bevétel nagy részét spanyol (1¹/₂—5 millió hl.) és olasz (2 millió hl.) borok képezik, melyek francia borral összevegyítettven, részint ott belföldi borok gyanánt fogyasztatnak el, részint pedig bordeauxi név alatt ismét a külföldre vitetnek. — Pedig a spanyol borok durvák, rosszak és kevésbé felelnek meg azon czélnak, melyre használtatnak, mint ezt hazai boraink tehetnek. Továbbá a spanyol borok rendszerint gypszesze vannak, a mi a fogyasztókat visszaraszítja, ugy hogy e borok ellen az utóbbi időkben többször volt panasz Ezeket kizsírítani, a magyar borknak épen nem lenne nehéz.

Az előadottakból kitűnik, hogy boraink számára Franciaország igen jó piacul kínálkozik s épen most lenne legalkalmasabb az idő, hogy oda jelentékeny bevittelt teremtsünk. E czéllra legalkalmasabb közönségesebb fajta vörös boraink lennének, melyek a francia borkkal való vegyítésre, a mire az idegen borokat rendszeren használni szokták, — kiválóan alkalmasak. Ezen borknál lehetőleg magas szesztartalomra és sötét színre kellene a fősúlyt fektetni. — A mi ezen borok jellegét illeti, igaz ugyan, hogy vannak boraink melyek már magukban véve is nagyon megfelelnek a bordeauxi characternek, ugy, hogy számtalan eset van rá, hogy a tiszta magyar bort bordeauxi gyanánt adják el, jó drágán fizettetvén meg a vevővel.

(Folytatás következik.)

Vass János ur levele.

Vass János ur a szatmári Pinczér-egylet naggyérdemű elnöke, ügyünk buzgó pártfogója, naggyérdemű levelet intézett hozzánk, melyből a következőket közöljük:

Igen tisztelt szerkesztő ur!

Amly sok mindenről szeretnék írni, hogy azt sem tudom mi kezdjem. De hogy mégis megkezdjem, hát először is azon véleményem vagy föltevésem ellen tiltakozom, mint ha én becses lapja érdekében tettem volna valamit. E tekintetben való szives köszönetem nem érdemlem, mert sajnos, még ez ideig semmit sem tehettem. És fájdalom, nincs is módomban, hogy nemes törekvésben támogathatnám, az akarat ugyan meg volna, de hát az nem egy a cselekedettel. Pedig hát valánit mégis tenni kellene, mert az az 500 előfizető, melyet becses levelében említett, igen csekély szám az összes vendéglősök és pinczérék számához képest. Ily csekély számmal az országos egyesülésről, a nyugdíj intézet létesítéséről szó sem lehet, mert a nagy tömegnek meg fogalma sincs a megpindített eszmékről. Azután még azon 500 között is, a kik ugy szólván, már megbarátkoztak az eszmékkel: hánynak lehet olyan aktív szerepe, hogy a létesítésnél nyomatekkel bírjon.

Csekély véleményem szerint tehát, — a hejyektől, hogy az intéző körök a szövetségi le-
tesítésén fáradoznak, előbb szükségnek tar-
tanam a „Vendéglősök Lapjára”-t, mint az esz-
mékes képviselőjét és terjesztőjét, az ország-
összes vendéglősei és pinczérei között oly
mértékben elterjeszteni, hogy általa a jó ügy-
nek legalább a tömeg fele részét megzver-
hetnénk. De hogy becses lapjának ezen na-
gyobb elterjedését mi módon lehetne eszkö-
zölni, magam sem tudom. A tisztelt szerkesztő
ur nem eszközölheti, vagy csakis oly mérték-
ben teheti, mint általában szokás, a lap élén
alkalmazott előfizetési felhívásokban, ez pedig
igen csekély és czelhoz nem vezet, mert csakis
azok olvassák, a kik anélkül is előfizetők. Az
ügynökök által való terjesztés pedig nagyon
költséges és nem tudom ha lenne-e sikere?!
Tehát csekély véleményem szerint egy ilyen
hathatós akciót csak a főváros két egyletté
nek elnöksége kezdeményezhetne, különösen
Gundel János ur mind szellemi fölényénél,
mind tekintélyén állásánál fogva, a Pinczér-
egylet elnökségével egy lelkes felhívásban
egész önérettelt elmondhatnák,*) hogy „uraim,
kártsármaj! és ti pinczér-egyletek! ébredjé-
tek fel már valahára dermedt álmatokból, és
nézzétek meg, hogy mily lázas tevékenység-
gel működik a társadalom minden osztálya,
egyik az ipar és kereskedelem terén, másik a
közművelődés terén hat. Egyik szellemi tehet-
sége által, másik vagyona által, harmadik
munkája által igyekszik a közjót előmozdítani.
Es ti, kiknek létfeltétele épen a művelt tár-
sadalomhoz van kötve, ti! kiknek ipara csak
is a művelt és jövedel bírő társadalom által
virágozhatik, ti! e nagy munkát csak tétlen
összetétel kezelésként akarjátok végig nézni, csak
tétlen szemlélők akartok maradni, holott ked-
vező helyzeteteknél fogva a közjó előmozdi-
tásában sokat tehetnének, s ez által hazafi-
ságotokat is bebizonyíthatnátok, mert annak
puszta nyilvánítása, hogy érzésben magyarak
vagyunk és az adót pontosan megfizetjük,
nem elég a hazafiaságra, azt tettel és be-
kell bizonyítani!” — Szóval egy tapintatos és jól
szerkesztett felhívásban, azokat a pinczér eg-
yleteket és vendéglősöket kellene megnyerni,
a kik becses lapja körül még nem csoporto-
sultak, — de az egyleteknek — még azt is
tudniuk kellene adni, hogy egy szaklap fen-
tartására és fejlődésére nézve nem elég
az kimondani hogy a „hivatalos közlönyül
megválasztottuk”, hanem hogy a szerkesztő-
ség szakavatott munka erőkként is rendel-
hessek, ahoz még pénz is kell, e végből míg a
lap legalább egy pár ezer előfizetőt nem számlál,
szubventiónál kell; hogy e szubventiót
az egyletek a magok elhatározásából adják-e
vagy egy közös bizottság állapotán meg, azt
legközelebb, a Budapesti pinczér egyletnek
50 éves jubileuma alkalmával a midőn a vi-
diki egyletek valószínűleg képviselve lesznek,
el lehetne dönteni.

Az elmondottakra nézve ki kell jelente-
nem, hogy a körülményeket nem ismerem és
az elmondottakat nem utasításképen, hanem
mint jóakaratu egyéni nézetemet mondtam el.

Az igaz szó kimondása.

Nagy feladat először azért, mivel el nem
mulasztatom, hogy első sorban meg ne röv-
jäm mindazon egyleti és nem egyleti ügynö-
köket, a kik az ideai évadra a tsnádi fűrdőn,

a fűrdőt sétány kivételével, közvetítői voltak,
a fűrdők és személyzeteinek.

Nagy feladat másodsor azért, miután,
ha körülményesen akarom a tsnádi életet
leírni, oly hibákat kellene napfényre derite-
nem, a melyek elsőltétiténők sok oly urim-
bereknek képzelt egyének életét, a kik a tsná-
di fűrdőn az idén, ugy mint évek óta, szere-
pet játszanak.

Hogy vannak az ügynökök között olya-
nok, a kik nem sokat tőrdnek azzal, hogy
mily üzletet ajánlanak, de arra nagyon is,
hogy a honórátíót duplán és pontosan kapják
aztat mindnyájan tudjuk, de hogy olyanok
is legyenek közöttük, a kik a fűrdőknek
léprevezetésén igyekezzenek némely vendé-
glősök előnyére, eldörödnék tüntetik fel az
üzletet, csak azért, hogy fűrdők kollégáin-
kat kizsákmányvolhassák, arról a tsnádi fűrdő-
n legnagyobb meggyőződést szereztem ma-
gamnak az ideai évad alatt.

Nem részletezem sem a fűrdőkereket,
sem a vendéglősöket, sem pedig az ügynökö-
ket, de határozottan állíthatom, hogy mind-
azon ügynököket, a kik a Ferenczy. Lángosi
és Kratochvil üzleteibe a személyzet köz-
vetítői voltak, nem csak helytelenül jártak el
annyiban, hogy sokkal nagyobbánkt tüntették
fel mind az üzletet, mind pedig forgalmát, de
bebizonyíthatólag csalásra indultak ki.

I. A Ferenczy-féle üzlet, a mely részére
az ügynök 200 ft biztosítékot küldött fűrdő-
czért, nem hogy 200 frtot igényelne, de a ház
összes leltárával, pinczéjével és nyári forgal-
mával nem ér 200 frtot, illetőleg a fűrdőczér-
nek: a háztulajdonosnak, azaz Ferenczy urnak
könnyű, mert a 200 frtot listát vesz, és ha
nem megy a vendéglős, megy a pékség (meg-
jegyzendő, hogy Ferenczy ur pék), és a 200
ft vendégül cautió csak addig kell míg azt ke-
nyérből kiárulja, addig persze a fűrdőczérnek
ott kell maradnia, akárk esik, akár fuj.

II. A Lángosi-féle üzlet annyival külö-
bözők az elsőttől, hogy bérloje. az z Lángosi
ur nem pék, hanem neki sem az üzletre kell
a cautió, mert az egész nyáron nem csinál
200 ft forgalmat. — Mégis hozatott egy fűrdő-
czért 200 frtot, egy pénztárosnót 100
frtot és egy szobaléányt 100 ft biztosítékkal,
— ezt a 400 frtot addig tartotta magánál,
míg egy-két b a n k jól reterált, aztán vizs-
szadta a cautiót, megfizette a személyzet-
t a lakást, kospzténgt nem kért, mert azt
nem is adott és aztán elküldte őket: Istennél
az igazság — a fűrdőbiztos nincs itthon.

III. Kratochvil urat annyiból lehet hibá-
ztatni, hogy oly üzletben, a hol kocsiskok
szoktak pálinkázni, nem szoktak Pestről cautiós
fűrdőczért hozatni.

Sajnos, hogy a mai üzleti rendszabályok
mellett ilyenek történnek, és a tisztelt ügynök
uraim egyre visszaélnék bizalmunkkal; az
ilyen példák után alig merünk egy vagy más
ügynököt a távolból felhívni üzlet kieszközlé-
sére, attól félve, hogy lépre leszünk vezetve.

Igaz, hogy vannak esetek, a hol ügynök
közvetítése nélkül is léprevezettünk, de nem
minden pan jön az elő, hogy oly vendéglősök
szerepeljenek az elsőosztályú vendégloben,
mint a fűrdőt sétány és a Sveitz Tsnádon.

A fűrdőt sétány bérloje Leucs János
ajánlat folytán április havában személyesen
jött Maros-Vásárhelyre Kukler Jakab fűrdő-
czérral az üzletet megkötni és eltekintve,
hogy a fűrdőt sétány bérlete 600 ft, 800 ft
biztosítékra kötötte a szerződést, azon felté-
telekkel, hogy 400 ft előre, a fennmaradt
400 frtot az üzlet átvételénél kell letenni.
Továbbá az összes játékokért, u. m.: teke,
domino és kártyajátékokért fizet a fűrdőczér
100 frtot.

A fűrdőczér az összes személyzettel
junius 17-én érkezett a tsnádi fűrdőre, de
mily nagy volt csudálkozása, midőn Leucs
Lajos ur kinyilvánította, hogy az üzletet csak
1-86 juliusban adja át, — mert a szerződésben
nincsen ugyan a nap kikötve, de ő mondta,
hogy julius elsején veheti a fűrdőczér által —
persze ily esetben a fűrdőbiztos ur ismét nem
volt otthon.

Igaz, hogy könnyelműség volt, de meg-
történt, hogy Leucs Lajos ur a 100 frtot a
játékokért előre felvette, azaz könnyelműség
volt a fűrdőczértől, hogy előre kifizette, de
Leucs urnak szüksége volt a pénzre, és azt a
szívességet Leucs Lajos ur azzal állálta, hogy
a főidény közepett a fűrdőbiztos által betil-
tatta a játékokat azon ürügy alatt, hogy a teke
és kártyajátékokkal sok a lárma, és a leánya
nem tud — zongorázni.

Továbbá egész eljárásokat még azzal
tetőzte Leucs Lajos vendéglobé ur, hogy midőn
a személyzet Tsnádra érkezett, az eddig a
pinczereknek rendelkezésére bocsájtott szobá-
ért 50 frtot követelt. A fűrdőczér kényszerítve
volt a szobát megtartani, hogy az üzlethez
közel legyen, de a személyzet drága pénzen,
jó távol volt rossz lakást.

Ha keresnek, még kaphatnák megjegyzé-
zéseket, de reményem ez elég arra, hogy a
tsnádi fűrdőreletet a maga valóságában esse-
teljem, azaz a mi üzletünkét illetőleg.

A mi az egész fűrdő életet illeti, a rend
fenntartásokat és üzleti menetet beleértve,
arról sem irhatok valami dicsőretné méltót.

Tudva van mindnyájunk előtt, hogy az
erdélyi fűrdők jó vendégeit az Oláhországból
jövő vendégek képezik, az is azok idén részint a
budapesti kiállítás, részint politikai vizsályo-
kodások miatt maradtak el, ugy hogy nagyon
kevesen látogatták a fűrdőket, de legkevesebb-
ben Tsnádot. Mindezek daczára, és daczára
annak, hogy a fűrdőbiztoság belátta (azaz
beláthatta volna), hogy minden üzlet pang,
a vendéglősök egyenkint mennek tönkre, az
idény közepén még azzal tetőzte az ellensé-
geskedést, hogy minden román feliratot a
fűrdő egész területén, még a bizottsági fűda
ajtaja felett is letöröltetett; hogy mely okból,
vagy kinek a rendelkezére: azt nem tudni,
csak annyit láttam, hogy egynehány napmul-
tán a letörölt feliratokat ismét visszahelyezték.

Az ily erőtetett vizsályokodások között
nem hogy előre haladnánk az erdélyi fűrdők,
de napról-napra visszsaesnek, és azok között
első sorban áll Tsnáda, a mely az utolsó há-
rom évben tönkretette minden üzletemberét.

Propper Béla.

Tekintélyünk hiányának okai.

Igértemhez híven tollat ragadok, hogy
mindenlekké tették szerkesztő urnak közö-
netet mondjak, miszerint szives volt szerény
cikkettem becses lapjának 16-ik számába fel-
venni és hogy folytassam megkezdett cik-
kembem ígért nézetem és véleményem nyilván-
ítását, az erkölcsi emelkedést illetőleg.

Mult cikkiem csak egy felhívás, csak éb-
resztő hang volt és ha ez pályatársaim szívébe
vizshangra talált, szerencsésnek érezném ma-
gam és kérémm mindazokat, hogy lennének
szivesek e lapok hasábjában e tárgyban be-
cses véleményeiket nyilvánítani, mert csak
is kölcsönös eszmecsere szülheti a megegye-
zést és dicső eredményt.

Mondám, hogy darázs-fészek az mibe
nyulni fogok, de belemarkolok és belemar-
kolnék még akkor is, ha azer dongó eszpipészt
és mérges fullánkját kellene végig éreznem,
mert a kinek há orsága van a nyilvánosság
elő lépni, annak nem szabad félni a kritikától.

*) Lapunk nemes barátjának szives jóindu-
latára meg kell jegyeznem, hogy Gundel János ur
eddigleg is a legbuzgóbban támogatott néhez
munkáiban s ipeztárukatul nemessen rondoklop
választmányja pedig 100 forint szubventiót szava-
zott meg Szerk.

És most boncoljuk csak egy kissé társadalmi állásunkat, én határozottan állítom, hogy ilyen nincs, mert társadalmi állásnak nem nevezhetem azt, ha a pinczért egyik vagy másik otthonban eltűrik, társadalmi állásnak nem nevezhetem azt, hogy a pinczér elmelet oly helyekre, hol pénzen vásárolja a belépétes jogát, sőt még oly helyeken is korlátozva van, a pinczérre eddig nem csak az intelligencia volt megvetéssel, hanem még az iparos osztály is kerülte, hogy mily megvetéssel bánták a pinczérrel legyen elegendő csak egy esetet itt illusztrálásul felhoznom, egyik alvidéki nagyobb városban a pinczér egyet — a farsang alatt — bált akart rendezni, e czélból a pinczérök köréből rendezőség alakult mely a szükséges intézkedéseket megtette, a bál fényesen sikerült, a rendezőség élén oly főpinczér állott, mely azon városban közbecsülésben részesült, művelt tisztesség ember elkövetett mindent, hogy a bálhoz egy bályant (Lady Patroness) találjon. — Azonban fáradozása nem sikerült, senki se vállalta el ezen tisztséget, sőt a vendéglősnek sem, s így a bál füstbe ment — nem volt megtartható, úgy hiszem ezen egy ténnyel elegendő, hogy meggyőződjünk édes mindnyáján hogy nem túloztam.

Hogy mi által érdemeltük meg ezen közmegegyezést — ezen semmibe vevést a társadalomtól — megmondom — hanem itt ismét kijelentem, hogy sérteni senkit sem akarok — hisz magam is 16 évig munkódtam ezen a pályán, és most midőn a magam keserves kegyeren élösködöm, fáj de nagyon fáj szívemnek — hogy kartársaink még mindig nem akarnak a kor igényeinek színvonalára emelkedni. — Próbáljuk csak meg változtassunk rossz szokásainkon, legyünk emberek, az az tanuljunk meg önmagunkat megbecsülni. A pinczér foglalkozás már magában rejti, hogy mindenki vilón finoman és tisztességesen járjon el üzletében — ha erre képesek vagyunk az üzleti életben — bizonyára képesek is lehetünk így eljárni a magán életben — ez az első és fő feltétel. Azt is tudjuk mindannyian, hogy maga a vendég is kit kiszolgálunk, mily lealacsonyítólagnál bán velünk, itt önkényt merül fel a kérdés, vajjon mi okból történik ez — hisz a kereskedő segéd is ép úgy szolgálja ki vevőit és még is általános megiszteltetésnek örvend, ezek mind oly jelenségek, melyeket eltagadni nem lehet, hogy mi okból történik mind ez? — nem akarom és nem szándékom felderíteni, tudja ezt közlünk úgy is mindgyök. Azért hagyjunk fel szakítsunk a multtal és térjünk a javulás ösvényére.

Felhívásom első sorban a főnök urakat és másodsorban a főpinczérket illeti, mert ők vannak hivatva mindezen mizeriáknak segíteni. Nem tudom főkép a főnök uraknak elleendően szívükre fektetni ezen fontos ügyet és nekik annál is inkább szoros és lelkiismeretes kötelességük segédkeztet nyújtani eme reformhoz, mert saját érdeküket mozdítják elő a pinczér nevelésével és pártfogásával, mert azon üzletet, hol nem elég művelt vagy nem elég szolid pinczérök vannak, még a vendégek is kerültek, a vendég leginkább kerülte azon üzletet, hol a személyzet gyakran változik, tehát a főnök urak üzleti érdeke már magába is megköveteli eme reformot, és reményem is, hogy annál inkább segédkeztet fogunk nyújtani, a mennyiben pénzübeli áldozatot nem kívánunk, csupán erkölcsi támogatást, és hogy velünk karöltve járjanak el.

Most engedjenek meg egy kis elterést. Hazánk nevezetesebb városában pinczér betegsegelőzök egyletek alakultak, ezek csupán a humanizmusnak felelnek meg, sőt még annak sem, mert több egylet pártfogás hiányában már is oszlófélben van, mert maguk a

pinczérök nagyobb része nem tagja az egyletnek a főnökök meg éppen nem pártolják (kevesek kivételével); ezen egyleteknek ügyvezetője is van, ki egyszersmind az elhelyezéssel is foglalkozik — ámbr az elhelyezési ügy semmi összekötetésben nem áll az egylet ügyével; az elhelyezéshez külön hatósági engedély szükséges. ezen ügynek állásnál fogva folytonos contactusba van nem csak a helybeli, hanem a vidéki pinczérökkel is, ő vezeti az egylet ügyeit, ő kezeli az egylet tagsági díjait, ő van hivatva a pinczérök anyagi és erkölcsi állapotára felügyelni, ő van hivatva az összetartást és társadalmi rendet fenntartani és előmozdítani, ő van hivatva a jó és szorgalmatosakat ajánlani, a rosszat és garázdákat meg karhatalom segítségével is kitiltatni, ő volna a. egylet intéző lelke — támogatója és felügyelője.

Azonban sajnos ily ügynek nagyon kevés van, hanem ismerek olyanokat, kiknél az ügyönkség — csak geschäft — egyéb semmi. Hisz igaz, az ügynek az elhelyezés után járó tisztelet díjjakból el de ép azért, mert ezek után el — annál inkább kötelessége volna az egylet érdekeit szívén hordani és a pinczérök helyzetét minden tőle kitelhető módon előmozdítani, ne beszéljen nála a dagadt bugyiláris — az aranylánc, a gyémánt gyűrű — stb. hanem az érdem, a szakismeret, a jellem és a becsület — ezeket részesítse ő előnybe.

Sellei Miksa.

BUDAPESTI PINCZÉR-EGYLET.

A pinczér-egylet fennállásának 50-éves emlék-ünnepét f. év november hó 5-én fogja megülni.

Minél fogva tisztelettel felhívjuk mind azon tagtársakat, kik az ünnepélyen részt venni óhajtanak, s netán meghívót nem kaptak volna, lakásaik vagy hollétük felől az egyleti irodát (Granátos-utca 8.) értesíteni sziveskedjenek.

Az egylet 5-éves történetéről szóló emlékkönyv ára papirkötés 1 frt 20 kr. vászonkötés 2 frt, kapható az egyleti irodában.

A rendezőség.

Die Feier des 50-jährigen Jubiläum des Budapester Kellner-Vereins, findet Donnerstag den 5. November d. J. statt.

Herrn P. E. Wittigbeier, Freunde und Gönner diefes Vereines, werden hiermit von Seite des gefertigten Festkomitées aufmerksamt gemacht, in Falle diejeselben an diejem Feste theilzunehmen wünschen und keine Einladung erhalten, daher übersehen oder nicht aufgefunben werden konnten, diefes nicht als Zurückfügung anzunehmen, und ersucht daher auf diejem Wege an diejeselben das höchste Gedenken, ihre Einladung eventuell Banque- und Festkränzchen-Karte in der Vereinskanzlei (Grenadiergasse Nr. 8) begeben zu wollen.

Die 50-jährige Geschichte des Vereines ist ebenfalls in obiger Kantei um den Preis zu 1 fl. 20 fr., in Brodtausgabe zu 2 fl. zu haben.

Das Festkomitée.

A tisztelet testvér-egyletekhez!

A „Budapesti pinczér-egylet“ ez idei közgyűlése elhatározta, az egylet 50 éves fennállását a múlt év október 15-én megülni. Ennek folytán tisztelettel alulírott rendezőség bizottság az összes társgegyletek ezen emlék-ünnepére, mely csütörtökön, 1885 év november hó 5-iken, a megállapított ünnepi sorrend szerint megtartatik, tisztelettel meghívja

Azon megyőződésőt áthatva, hogy testvér-egyleteink ezen az egyletek évkönyveiben oly ritka és magasztos ünnepélyen résztveleiket meg nem tagadják, azon kellemes

menyt tápláljuk, hogy illő képviselteiket körünkben tiszteljük. Kiváló tisztelettel Budapest, 1885 oct. 6. a rendezőség bizottság.

A pinczér-egylet 50-éves emlék ünnepély alkalmával leendő ismerkedési estély a fővárosi vígadó földszinti helyiségében leendő megtartva. **Neusiedler** Géza határos beszéde, **Mund Lajos, Eder Antal, Mihályi Ferencz Duchon János** s a rendezőség bizottsági tagok felszólalása, **Rajghy Jenő** indítványára a rendezőség az „Union“ kávéházat elejtette.

Nyílt levél

t. Poplán Zsigmond urnak, a budapesti „Pinczér-kör“ igen tisztelt elnökének, Budapestén.

Örömtelt szívvel olvastam a „Vendéglősök Lapja“ 19. számában, hogy tisztelt barátom mily lázas tevékenységgel és buzgalommal működik az „Erdélyrégi Közművelődési Egylet“ érdekében, mi annál is inkább dicséretre méltó, mivel még eddig ugya budapesti mint vidéki kartársaink közül vajmi kevesen karolták fel azt a magas eszmét, a melyért az E. K. E. küzd, pedig minden pinczér csak büszke lehet, hogy fentnevezett egyletnek tagjává lehessen, mert első sorban a pinczérnek a nagy közönséget meg kell győződtenni, hogy ő nem terjeszti a germanizációt, hanem ellenkezőleg arra törekszik, hogy a magyarosodást terjeszse és tessék lélekkel érte harcolni. A kolozsvári Pinczér-egylet jó példával megkezdte és az E. K. E. alapító tagjai közé lépett; kövessék a jó példát mentőn többen, hogy az a nagyon gyarapodjék; mert csak egyesület erővel lehet az a magasztos czélt elérni, melyért kötelességgé minden magyar érzelmet embernek harcolni.

Őn pedig fogadja hálás köszönetemet buzgóságért, az ur Isten koronázza meg szép sikerrel fáradozásait. — Hazafüi tisztelettel Kolozsvártól, 1885. évi október hó 6-án.

Fleischmann Ed e, pinczér-egyleti agynök.

KÜLÖNFÉLÉK.

Lapunk szerkesztőségét és kiadóhivatalát mátol fogva IV. ker. Kalap utca 22. szám alatt. Kéziratok és előfizetési pénzek ide intézendők.

A budapesti „Pinczér-kör“ f. é. október 11-én tartott ülésének kivonati jegyzőkönyve. **Koch Cornel** igazgató elnöktele alatt jelen voltak: **Poplán Zsigmond** igazgató, **Rajghy Jenő** titkár, **Mihályi Ferencz** pénzt., továbbá **Bozmanovits K.** Mőszér K., **Eder Ant.**, **Duchon János**, **Pulvermann Jozsef**, **Schmidtbauer Lajos**, és **Mundt Lajos**, választmányi tagok. — Elnök az ülést megnyitván a tárgysorozat szerint I. a multhavi ülés jegyzőkönyve felolvasatván **Mihályi Ferencz** és **Mundt Lajos** urak által hitelesítették. II. **Mihályi Ferencz** pénztáros a lefolyt szeptember havi bevételek és kiadások eredményét 148 fr. 9 krt. készpénzben mutatja fel. Ezen körülmény a bevezetési s kiadási hiteles adatokkal összeegyeztetvén, helyesnek ismeretik. III. **Heralt Károly Lajos**, **Weszer István**, **Gergely Lajos**, **Balanek Antal** és **Ritter Jozsef** pinczérsegédek a kör rendes tagjainak megválasztására, a bevezetésekre rendezendő „Beutattási estély“ f. é. október hó 15-én (Csütörtökön) fog megtartatni. — IV. **Rajghy Jenő** titkár **Ging Károly** tagnak levélben hozzá intézett tagsági megszűnését; hasonlóan **Schwartz Ferencz** könyvtárnok tiszterőli megszűnését hozza tudomásra, megjegyezve, hogy **Schwartz Ferencz** mindazonáltal tagja

kíván maradni a körnek. Mindkét eset tudomásul vétetik. — V. Weisz Lipót a kör szolgálja 7 szóval 3 ellenében állásától felmentetik; ezen állomást betöltendő pályázat fog hirdettetni VI. Elnök indítványára a könyvtárnoki állomás egyhangulag Koszmannovits Károly urra ruházta át. VII. Elnök további indítványára f. é. október hó 15-én rendkívüli választmányi ülés határoztaik egybehivatni. — Ülés vége ¼ 3 órakor éjfel után.

Meghívás a „Pinczer-kör” f. é. október hó 15-én (csütörtök) az esteli záráskor után saját helyiségeiben tartandó rendkívüli választmányi ülés részére. A t. választmányi tagok kéretnek a felvett tárgy fontossága végett teljes számban megjelenni

P o p l á n Zsigmond igazgató.

Meghívás a „Pinczer-kör” választmánya által f. é. október hó 10-én tartott ülésében rendes tagokul felvett: Herált Lajos Károly, Veszter István, Medics Lipót, Gergely Lajos, Balanek Antal és Rotter József urak bevezetésére f. é. október hó 15-én (csütörtökön) rendezendő: Bemutató estélyre. A t. tagtárs urak kéretnek teljes számban megjelenni. Budapest, 1885. október 12-én a „Pinczer-kör” nevében:

P o p l á n Zsigm. s. k. igazgató.

Hymen. Bányász Béla főpinczer ur. a „Pinczer-egylet” felügyelője eljegyezte nehai Dr. Kovács László leányát Ilonát. Esküvőjük e hó végével a keresesüti ágost. evang. templomban leend megtartva. Boldogság kísérje frigyüket!

Eljegyezések. Fritz Henrik vasuti tisztviselő ur eljegyezte **Dukasz Jakab** köztisztviselőben álló kávéház tulajdonos urnak bájos és kellemes leányát Bertát. Boldogság kísérje frigyüket.

Obavna. Der Ausbruch der Budapester Kaffeegesellschaft hat am 28. Sept., am Vorabend des Namensfestes ihres Vereins-Präsidenten, Herrn Michael Kutschera in Corpore in der Wohnung ihre Gratulation gemacht und im Hotel Dieger ein Banket veranstaltet, wo zugleich auch der Klub „Nur feil“ den Namensfest ihres Bräutes Herrn Michael Kutschera feierte, wobei es bei der Feier an zahlreichen Toasten und Gratulationen nicht fehlte und bis spät Nachts dauerte.

Eine Deputation der Kaffeegesellschaft unter Führung ihres Bräutes, sprach bei den Vereinskönigen Herrn Michael Kutschera vor, und überbrachte ihm die Gratulation des Vereines zu seinem Namensfeste am 29. Sept. in einer feierlichen Ansprache entgegen, welche Herr Kutschera unter Versicherung seiner ferneren Unterstützung, dankend erwiderte.

Vendéglos ipartársulatok kiállításai pavilonját vidéki üzletársaink közül legutóbb a következők látogatták meg: **Neusiedler** József vendéglos ur Pécseről, **Challer** szállodás ur Pancsováról, **Kilante** Mózes vendéglos ur Kézdivásárhelyről, **Hübner** Rudolf kávéház tulajdonos ur Szekesfejevárról, **Trummer** Sándor vendéglos ur kedves nejevel Szekesfejevárról, **Heszmann** Károly ur a „Pinczer-egylet” alelnöke Szekesfejevárról, **Germann** Jenő ur Kassáról, **Boor** József ipartársulati ügyvéd ur Komáromból, **Bokros** Károly ur lapunk munkatársa O. Tatrafüredről, **Book** Ede ur Ruttikáról, **Frohner** János szállodás ur Bécsből, **Rambowski** József vasuti vendéglos Miskolcziól, **Pitzer** Mátyás főpinczer ur Nyitráról, **Tóth** Sándor és **Mészöly** Lajos urak Bekés-Váraljáról.

Bányász Béla ur. a pinczer-egylet választmányának egyik magyar érzelmi tagja, a Gyár-utczában vendéglos helyiséget vett s azt f. év november 1-én fogja megnyitni.

— **Hazafiságoknak** legszebb jelét adták ipartársulatunk tagjai közül legutóbb **Glück**

Frigyes szállodabirtokos, lapunk belmunkatársa, és **Bányai** József vendéglos urak Előbbi 50 frttal lépett a „Magyar Iskola Egylet” alapító tagjai közé, utóbbi pedig 5 frtot küldött a „Magyar Iskola Egylet”-nek. A hazafias támogatásért **Gerlóczy** Károly polgármester ur megleghan köszönetet szavazott. Eljének!

Wrabetz Frigyes ur a „Császárfürdő” vendéglos tulajdonosa nyerte el a budai lövészegyletben kitűzött 20 arany „Ferencz József” versenydíjat. **Wrabetz** ur nem csak kitűnő czellövész, de buzgó tagja vendéglos ipartársulatunknak is.

Eibel Károly volt szállodás ur legutóbb a kiállítási Debreczeni csárdá üzletvezetője s osztályunknak egyik legmagyarosabb tagja a Keresési uton levő a „Központi Pályaudvarhoz” czimzett vendéglos helyiséget vette meg.

Geczi Ferenz jeles vadas-áru kereskedőnk legutóbb Bécsben a nagy árucarnokban fiók üzletet nyitott.

„Az országos pinczermesterek és pinczermunkások egylete” **Karl** Nándor elnöklöte alatt igen népes gyűlést tartott, melyen elhatározatott, hogy a tiszteleti tagok részére kiállítandó oklevelek szétküldetnek. Felkerjük mindazokat, kik az egylet rendes tagjai lenni kívánnak, legyenek szivesek az egylet iroda helyiségében a **Schwetz**-féle vendéglőben (Sebestyén-tér) jelentkezni.

Az orszvai pinczer-egylet temetkezési zászlójának beszerzésére eddig **Bereczky** Lajos pályatársunk Pozsonyból 20 frtot gyűjtött. **Lumpe** Henrik barátunk mint az orszvai egylet volt tagja pedig a fővárosban kezdi meg gyűjtését. Felkerjük tehát mindazokat, kik e nemes czelura adakozni kívánnak, szives adományait **Lumpe** Henrik urhoz (Molnáru-utca 25 szám) beküldeni sziveskedjenek. Az adakozások lapunban nyilvánosan nyugtázattal fognak.

Kávéház átvétel. A Dohány-utczai **Herein**-féle kávéházat **Mayerhoffer** József a szekesfejevári színházi sörésznek s legutóbb pedig a kiállítási „Keleti kávéház” volt főpinczerje **Károly** testvérjével megvette s azt f. év november 1-én fogja átvenni.

A cigány-magyar szótár példányonként 50 krért kapható **Vasvári** Kovács József urnál a népszínházal és lapunk szerkesztőségénél.

Stölzle C fiair hirdetésére figyelmeztetjük t. olvasóinkat.

A „szekesfejevári pinczer-egylet” Kehr Ferencz elnöklöte alatt f. év szeptember 11-én választmányi ülést tartott. Jelen voltak: **Gánti** Lajos pénztáros, **Székfi** Ignác ügyvéd, **Wock** István felügyelő, **Samus** Lipót, **Uden** Lajos, **Andreszek** József választás. tagok és **Steffel** Ferencz titkár. — Pénztáros betervezti havi számadását, mely szerint van az egyletnek összesen 882 frt 15 kr. vagyona. Felügyelő sajnálattal jelenti **Kehr** Károly I. osztályu egyleti tag elhalálását s kéri a választmányt a temetkezési költségek kiutalványozására. — Az alapszabályokban előírt 40 frt temetési költség kiutalványozatik. A választmány egyhangulag **Küváry** Ede asztalos választotta az előforduló temetések rendezésére, ki ezt 36 frttal hajlandó elvégezni. **Székfi** Ignác ügyvéd jelenti, hogy **Vierzigmann** György ur indítványra tárgyában a hatóság nál a bordélyházak ellen meg nem tett lépéseket. Tudomásul vétetik.

A „fehér ló” szállodában naponként **Zsáka** Lajos jól szervezett népzenekar játszik. **Walter** Ferencz ur szállodája élénk látogatóknak örvend. Mióta a szálloda étertni helyiségét megnagyobbította, azóta tömegesen látogatja a helyi és vidéki előkelő közönség. Az ott működő zenekar vezetője **Zsáka**, tudva-

levőleg a szegedi árvis károsultak javára rendezett hangversenyalkalmával a „Repül fecském”-mel nyerte el az első díjat.

Nyitrán Pitzer Mátyás és **Endersz** János barátaink pinczer egylet megalakításán fáradoznak, **Pitzer** Mátyás hazafias érzelmi pályatársunk legutóbb a fővárosban időzött s öszes barátainak, különösen **Klivényi** Ferencz, **Neusiedler** Géza, **Scherböl** Károly, **Duchon** János **Hauer** Bercz stb. urak ünnepélyes fogadtatásában részesült.

Halálozás. Opel János pinczermester, a „Pinczer-egylet” tagja f. hó 11-ikén életének 36-ik évében elhunyt. Béke halmaira!

Beküldött. Sajnálattal vesszük tudomásul, hogy a „Pinczer-kör” választmánya f. é. okt. 11-én tartott ülésében Weisz Lipótot, a kör szolgáját próbb hibák végett elküldeni határozta. Czélunk ugyan nem polémia, de nézetünk az, hogy a „Pinczer-körnek” mint közművelődési intézménynek, terhére aligha válna, ha ilyen, a pinczeri pályán becsület megőregedett egyént oltalmában tart; ha pedig lenn hibázott, van mód annak megtorlására, s hisszük, miszerint e határozat fel fog oldatni. **Több tagtárs.**

A vendéglos ipartársulatok és pinczer-egyletek szövetkezetéről.

A szatmári „pinczer-egylet” javára f. év augusztus 14-én tartott felolvasási estélyre írta:

Gelb Béni.

(Vége.)

A főpinczer megérkezett és átvette az üzletet s 100 frt forgalom nincs, még fele sem sőt sok esetben a negyedrész sincs meg, s ő vár, hátha jobban fog menni az üzlet, mert a legyeknek sem tudják neki visszafizetni az adott előleget és így belélen az üzletbe, nincs semmi kedve, mert bántja, hogy elveszített ennyi pénzt s a gazda nem tudja, mi baja van s még meg meg sem sertepte senki, mert a gazda nem ismert neki felét sem, a mit az agynök leírt, s ezért szenved a gazda, a vendég megint nem jól van kiszolgálva, a pinczer a kirabolak, egyzóval sok esethen, ha eljött a főpinczer Pestről 400 frttal, visszamehet tites zsebbel és most hova megy panasza, ki fog rajta szembeli, hisz az agynök maga is kikaczaga s azt mondja, hogy egy szerre nem lehet meggazdagodni, várt volna, most aratás van, majd bejönnek a vidékről az urak, s akkor jobban ment volna. Igen ám, de nem lehetett várnai, mert a legyeket fizetni kell, vilgítani kell, s az üzletnél meg egykis adósság is van s nem lehetett tovább kitartani — Ezzel azt hiszem eléggé megvilágítottam az elhelyezés czétalan és nyomorult eljárását, úgy ránk nézve, mint a gazdára való nézve. — És itt újra az bizonyul meg, hogy szövetkezni csakis a gazdánkkal egyetértve lehetséges, hogy aztán együtt ezen is, minél hamarább segítessenek. Ez volt a második pont.

Most lássuk a harmadik pontot.

A harmadik pont az önművelődés. Uraim! Szerintem, milyhat a szövetkezet megalakul: pinczeranodákkal kell felállítani, és pedig miért? Arra azt felelem: az, aki pinczer akar lenni, az tanuljon; de mit tanuljon? hiszen még eddig senkinek nem jutott eszébe pinczerszabályzatot írni, mert ezt oly könnyen veszik, hogy azt rendszeren csak így szokták mondani: „Mit, pinczer, hiszen pinczer lehet mindenki.” Ez az állítás, azt mondom, nem igaz, mert pinczer nem lehet mindenki, épp úgy is elhanyagolt dolog, hogy valaki maga föl azt állítja: így vagy ő pinczer, s vajon miért nem állít-hatja valaki ezt maga fölé? mert aki a fővárosban foglakozik: az mindig kevesebb tud dolgozni és több az előzékenysége s műveltsége, viszont az a pinczer, a ki a vidéki városokban szokott dolgozni az többet tud dolgozni, sőt többször kettőt, hármat is helyettesít, de kevesebb az előzékenysége és műveltsége. — Melyik hát a valódi pinczer? Szerintem az, a ki a fővárosban kezdte a pályáját és eljön a vidékre, az magával hozza a vele született és megszokott előzékenységet és a vidéken betöltődik a munkába, az tőkletesen pinczer lesz, arra aztán el lehet mondani, hogy „pinczer.” Ezért kell pinczer-tanoda, hogy legalább a későbbi kor mentük meg ettől a ferdeségtől. Első sorban tanuljon meg írni, olvasni, beszélni magyarul, németül s francziául, mert erre szükség van, mind a gazda érdekében, mind a maga érdekében s legfőképp a vendég kedvéért, — mert azért, ha egy pinczer több nyelvet beszél is, azért meg mindig lehet jó hazafi. De még

egyek kell a pinczérnek tanulni, s ezt talán sokan nevétségnek fogják találni s ez pedig az, hogy minden pinczér tanulja meg legalább részben a főzés művészetét. — Hogy miért van mindezekre szükség egy pinczérnek, mindjárt reátérő minden egyes pontra, hogy bizonyítsam, hogy erre mindre szükség van:

Első orban, mit ér egy olyan éthördő, habár akármennyi evált vagy sörös poharat viszen is mert a régiek arról mondtak ítéletet, hogy ki milyen pinczér, hogy ki mennyit visz. Kérdem még egyszer, mit ér egy olyan éthördő, a kinek nincs étápismerete, nem ismeri a hus nemét, nem tudja melyik étel miből készült, nem tud helyesen étapot írni, vagy talán mit sem tud írni. — Az ilyen éthördő lehet akármilyen ügyes és mégis, úgy a gazdának, mint nekünk szegényeknek válik. S miért? Erre csak hárrom rövid példát mondok el, ami egy kicsit nevétséges ugyan, de a gazdáinkra s reánk való nézve felelte kéros befolyással van.

Megtörtént. Uraim, hogy egy vendég hozzátok rendelt ökörszemmel. A pinczér megrendelte a hozzátokat, s kapja a kalapját, elszalad a vándó hidra s keres ökörszemet. A pinczér kérdi a vendéget ez? Vagy ez? A másik pinczér kérdi a vendéget, mi ez a márnemes, s ő egész návával azt válaszolja: nem tudom. Egy harmadik vendég azt kérdi a pinczértől, mi a különbség a rossboef s a rostélyos között? Erre a pinczér azt válaszolta: A rossboef csak olyan, mint a rostélyos, csak az a különbség, hogy a rossboef nyersen lesz betáralva, a rostélyos pedig megstúrt. — Most, Uraim, hogy tetzenek ezek a feleletek és mit következtetek belőle? En azt következtetem, hogy az a pinczér nem tudott írni, nem ismerte a hus nemét, így szóval nem tudta milyen portékát árul és szerintem az a segéd, aki nem ismeri a kelmét, a mit árul, az el sem tudja azt adni, s az ilyen segédet a kereskedő nem tarthatja, ép úgy az a pinczér, a ki úgy érli a szakmáját, azt a gazda nem tarthatja, mert megkér, hogy mit árul, mert ha mindezekre az ételtek a gazda estére elkészíti és a pinczér tudatlansága végett meg kell neki károsodnia, mert megmaradtak.

Ezzel Uraim, a három pontot, azt hiszem, eléggé megvilágosítottam s így eléggé indokoltam, miszerint azt mondhattuk, hogy szövetkezni csak a gazdákkal szövetkezhetünk. Most pedig Uraim, köszönöm a szives türelmetek, a melyre engem méltattak s engedjék reményem, hogy jövőre az általános szabályzat felolvasásánál is szerencsés letneek. Addig is mondjuk mindnyájan egy szívvel egy akarral!

Éljen a szövetség!

Számrejtvény.

- Glück Frigyesből. —
- 3, 4, 17, 6, 25, 15, 27 égi test
- 14, 20, 24, 19, 26, 8 mindig legnehezebb.
- 8, 2, 10, 8, 5, 25, 7, 8 társadalmi összetartás.
- 2, 6, 28, 9, 13, 34, 22, 15 minden magyar kívánata
- 24, 32
- 8, 9, 11, 35, 33, 29, 16 magasztas építvény.
- 1, 12, 24, 27, 29, 21 egy cselekvés kifejezése
- 30, 17, 24, 32, 25, 29, 16 jó megnyerési.
- 31, 29, 33, 19, 29, 27, 4, mit valamennyiünk szere- 15, 29 tünk.

1-től 35-ig egy tény mondatban kifejezése.
Megfejtési határidő október 28-án. Megfejtők neveit jövő számunkban közöljük

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Vass János urnak Szathmár. Levél megy, az adatokat legközelebb összegyűjtöm. Fleischmann Ede ur Kolozsvár Köszönöm szivesgedet Reményem, az emlék-ínnepélyen viszontlátjuk egymást. — Mészáros László ur Pázmány. Kedves bátyám nagybecsű levelét rég várom. — Futh Lajos szállodás ur Komárom. Valószínű a kiállítás után meglátogatlak. — Szabó Kálmán ur Temesvár. Becsös megkeresésére válaszoltam. — Enderz János főpinczér ur Nyitra. Köszönet szives áldozatodért. — Markusz Márton szállodás ur Szathmár Mi oka hallgatásodnak? — Trummer Sándor vendégelő a Székesfehérvár. A mondott időben megérkeztem, de te egy negy órával előbb kerestél. Sajnálom. — Tiszt. Lőtfányi Miklós kölcsök ur Temesvár. Szives figyelméért fogadd baráti köszönetemet. — Hátralekös előzetőknek. Mai számunkat még mindazoknak megküldötök, kik még hátralekban vannak. Idő számunkat azonban csak azokat t. olvasóinknak küldök meg, kik előzetéseiket megújították. — Pollák S. Gaschnig-Zetung szerkesztője Bécs. Küldött tárgyairól fogadd köszönetemet, levélre még nem kaptam választ. Alkalmommal köszönettel visszaküldöm.

Terno!! Terno!!

Der glückliche Gewinner vom Thaliagarten.

Nachstehende Zeilen seien der höchst erstaunlichen Zufälle wegen, sowie hauptsächlich zu Ehren des berühmten Mathematikers Herrn Johann Mihálik, Budapest, Kerepeserstrasse Nr. 74, I. Stock 7, der Oeffentlichkeit übergeben. Wir sassen 5 Herren und 3 Damen in recht fröhlichem Kreise an einem Tische in Thaliagarten und hatten gerade recht gemüthlich die Gläser erklängen lassen, als plötzlich ein grosser markschüttenender Schrei die Luft durchhallte und gleich darauf Herr Nageler, der in unserer nächsten Nähe mit mehreren Freunden recht wacker zechte, ohnmächtig zu Boden fiel. Sämtliche Gäste im Garten eilten herbei, theilweise aus Neugierde, andererseits um Herrn Nageler, der sich grosser Bekanntheit und Beliebtheit in unserem Städtchen erfreut, hilfreich beizustehen. Dank der eütigen Vorsehung und sofortigen Beistandes des Herren Dr. Wagner, der sich auch im Garten befand, gelang es dessen Bemühungen, Herrn Nageler in kürzester Zeit wieder zum Bewusstsein zu bringen und diesen nach einer halben Stunde, vollkommen erholt, wieder der Tischgesellschaft zuzuföhren.

Der Depeschenträger hatte von der Magd des Herrn Nageler in Erfahrung gebracht, dass dieser sich im Thaliagarten befindet und sofort dahingeeilt, um Herrn Nageler die Depesche im Garten zu übergeben. Der Inhalt der Depesche, der da lautet: Gratulire zum Gewinn-te von fl. 3600 Frohner, Lottokollektant, — ausserdem der etwas zu viele Genuss des edlen Rebensaftes dritten die Veranlassung dieses traurigen Unfalles herbeiföhrt haben, der aber nachträglich einen günstigen Verlauf genommen, da die Unterhaltung, die momentan einen so traurigen Abbruch erlitten, späterhin, wie leicht denkbar, in heiterer Stimmung bei Saus und Braus zu Ende geföhrt wurde. Es erscholl im ganzen Garten: Hoch dem glücklichen Gewinner Herrn Nageler, 3-mal Hoch aber dem berühmten Mathematiker Herrn Johann Mihálik, der diese Glückszahlen combinirte und Herrn Nageler bewändigte. Wir haben auch, zu Folge dieses Ereignisses, die Güte und Weisheit dieses berühmten Meisters in Anspruch genommen, hoffentlich gelingt es uns auch mit Nächstem, auf die von Herrn Mihálik erbetenen Nummern, glückliche Gewinne zu erzielen und unseren freudigen Geföhlen im Thaliagarten bei Musik, Wein und Gesang den richtigen Ausdruck zu verleihen.

Hochachtungsvoll

eine fidele Tischgesellschaft im Thaliagarten zu Ahtedau.

Wer die Güte des Herrn Johann Mihálik, Mathematiker in Budapest, Kerepeserstrasse Nr. 74, I. Stock 7, in Anspruch nimmt, lege dem Schreiben behüts Beantwortung 3 Stück 5-kr. Marken bei.

Nicora Lajos fűtő-, tüz- és tüst-elhárító-gépezsz.

VIII. Stáció-utca 32. sz. Budapest.

Ajánlja a „budapesti szállodások, vendéglősök- és korszármások ipartársulata“ kiállítási pavillonjában kiállított

nagy takaréktűzhelyét,

melynek belső berendezése vasból van; 2 sütvöl, víztartóval, nyárral és pesenyó tűzhelyével s egy óraszerkezeti forgatóval, meglehetően és márvány ruházzal van ellátva.

Az egészhez semmi építési anyag nem szükséges. Ára igen mérsékelt.

Severin Breghammer

Atelier für Architectur u. Kunstgewerbe. Budapest, V., Badgasse Nr. 4.

Erbauer des Pavillons der Wirtshausgenossenschaft in der BUDAPESTER LANDESAUSSTELLUNG

empfehl ich den Herren Hoteliers, Restaurateurs, Gastgeber und Cafétiers als Specialist für Neubauten u. Renovirungen, sowie innere Einrichtung von Hotels, Restaurationen, Gasthäusern und Cafés den neuesten Anforderungen entsprechend.

Friedmann Manó

mészáros-mester.

IV. Duna-utoza 10. sz. BUDAPEST.

A fővárosi és vidéki szállodás és vendéglős uraknak minden időszakban a legkittünőbb

marha- és borjuhut

szállithat. — Megrendelések méltányos árak mellett gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

Harmonika fuvala.

12 billentyűvel, igen finom hangokkal, melyek a székelykötő könyvű beírattal a legkittünőbbek. — Kis méretű és nagy méretű egyaránt alkalmas. Ára 2 írt. Székelykötő árúvát mellett.

STERNBERG ARMIN

háuszergényáruló, Kerepesi-utca 36. sz. — Általános árnyezék ingyen és bérmentve Harmonikáról külön árnyezék.

Hangszerek javítása el-fogatlattak.



PALFI LIPÓT

első magyar művegyesztári gyufagyára.

Palfi Lipót első szegedi vegytani gyufagyáros tisztelőtel ajánlja a nagyérdemű szállodás-, vendéglős- és kávéház-tulajdonos uraknak általános legkittünőbb minőségnek ismert svéd biztonság és

rózsá salon gyufáit,

mint a melyek az országos kiállításban is figyelemre méltattak. — A legintányosabb árak mellett megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesít.

PALFI LIPÓT, gyártólajdonos Szigeden.

A torontalmegyei gazdasági kiállításon 1884-ben EZÜST DISZ-OKLEVELET nyert.
 A bécsi 1883. évi nemzetk. gyógyss. kiállításon EZÜST ÉRMET nyert.
 A triezsi 1882. évi kiállításon BRONZ-ERMET nyert.
 A gráci 1880-ik évi országos kiállításon
 ELISMERÉSI OKLEVELET
 nyert.

A MOHAI ÁGNES FORRÁS

hazánk egyik legszénsavdúsabb SAVANYUVÍZE

kütnő szolgálatot tesz főleg az emésztési zavaroknál s a gyomornak az idegrendszer bántalmain alapuló baaiban. Általában a víz mindazon kóroknál kiváló figyelmet érdemel, melyekben a szervi élet támogatása és az idegrendszer működésének fölfokozása kívánatos.

Borral használva kiferjedi kedveltségnek örvend.

Kizárólagos
 főraktár

Édeskuty L.

m. kir. udv. szállítónál,
 Budapesten.

Ugyszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Az 1884-ik évi elszállítás

1,500.000
 palaczk.

Pezső-bor ivóknak
 ajánlunk
 valódi francia rendszerű
PEZSGÓT,
 mely az összes kiállításoknál első éremmel, ugymint a **Walesi herceg** királyi fensége által kitüntettetett első magyar pezső-bor gyár
Hölle J. M. és fia

BUDAPEST
VI., Hajós-utca 31.
 Minta-ládaeskák 4 nagy palaczkál berendezve 8 frt utánvét mellett küldetnek.

Az orsz. kiállításon pedig **poharankénti kiszolgáltatás** van a szállodások-, vendéglősök és kocsmárosok kiállításai mintaszállodájában.

Champagner-Trinkern
 empfehlen wir den
 nach echt *französischer* Weise
 hergestellten

CHAMPAGNER,
 der in den gesammten Ausstellungen mit den ersten Preise, so auch vom Prinz von Wales ausgezeichnete der ersten ungarischen
Champagner-Fabrik, der I. M. HÖLLE & SOHN
 Bpest, VI. Schiffmannsgasse Nr. 11.
 Muster-Kistchen auf 4 Flaschchen eingerichtet wird mit fl. 8. Nachnahme versendet.
 In der Landesausstellung aber wird es **glaswels** ausgeschänkt im Pavillon der Hoteliers etc.

LAKOS LAJOS

ajánlja es. kir. kiz. szabadalmazott kifalazásnélkülli

takarék-



tűzhelyeit

a betétek meghajlás ellen
 Készíték szinte

bordákkal vannak ellátva.
 ujtalalmányu

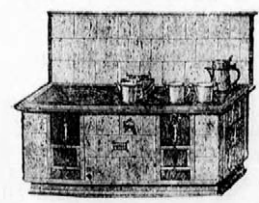
asztallal ellátva tűzhelyeket. és a konyháról gőzkihuzóval ellátva **szabályozható takarék-tűzhelyeket,**

melyeken lehet egy főzlukon kevesebb égőnyaggal főzni, készít és raktáron tart konyha-berendezéseket uraságok, magánzők és **vendéglősök** számára, nemkülömben asztali, takarék és toldalékos-tűzhelyeket, falburkolatokat, cserép vagy márványból. Befsteak-tűzhelyeket, sütő- és pasteta-kemenzék. füstkeletkezés minden konyha- vagy szobafűtésnél elháríthatk.

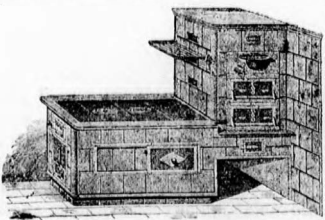
Minden általam készített munkáért jóátllók.

Budapest, IV. k., Kalap- és Lipót utca sarkán

10. szám.



Különösen kocsmárosoknak és vendéglősöknek szives figyelmők-be igen ajánlható.



Várpalotán Gróf Zichy Paulina

pinceszében,
 nagymennyiségű **finom borok** eladók. Tudakozhatni szerkesztőségünkben.

Nagymennyiségű
érmelléki, bakatori, vörös aszu és rizling BOROK

eladók. — Tudakozhatni lapunk kiadóhivatalában.

Paprika és aranyára

a kiállításokon **7 érmet** nyertem, utolsó az Antwerpeni világ- és Budapesti országos kiállításán.

Vörös nagy hagyma100 ko.	frt 375
Fokhagyma. tavaszi100 "	1950
Zöldség100 csom.	350
Zeller100 ko	8-
Debreczeni kolbász. finom100 "	84-
Szegedi páros virsl.100 pár	9-

Rózsa-paprika, tarhonya legfinomabb minőségű, úgy mint szalona-felék legolcsóbb árakon.

BENISCH S. J. Szegeden.

Minden a borkezeléshez szükséges anyagok, és pedig: **Viza-hólyag, bor-zamat** (Weinbouquet), **borderítő-por** (Klärungspulver), **egy porok a bor savanyúságának megszüntetésére**; továbbá **kéletesen ártalmatlan borfestékek, glicerin, gelatin, kénlapocskák**, nemkülönbön **parafa-dugók** és palackokra való **ezinn-sipkák** (Kapseln), a legjobb minőségben s legdúsabb választékban kaphatók: **Watterich Arnold** ár kereskedésében
Budapest, Dohány-utca I. szám a.

Alle Bedarfsartikel zur Wein-Manipulation, wie: **Saufenblase, Weinbouquet, Klärungspulver, unschädliche Weinfarben, Ginfslag, Stoppeln, Glycerin, Zinnkapseln** etc. in besten Qualitäten billigt bei
ARNOLD WATTERICH Budapest, Tabakgasse Nr. 1 (Huszár-ház).
 Preis Courante und Manipulation gratis.

Hirdetéseket a lap szívében
 tudatos árán a kiadó-hivatal:
 VII. Klauzál-utca 2. elfogad.

STÖLZLE C. FIAI

cs. és kir. szabadalma.

üveg-gyárainak
 raktára
BUDAPEST,
 Királyutca 50.

Mindennemű

Üvegáru

vendéglők,
 kávéházak

számára,

valamint minden ház-
 tartási szükségletre.

Képes árjegyzékkel kívánatra
 ingyen szolgálunk.



Készletek és fényüzési
 táblák.

Tábla-üveg.
 Szabott gyáriárak



KUTSCHERA MIHÁLY a budapesti kávéstársulat ügynöke
 (arany kéz-utca 6.)

Közvetít mindenféle szállodai, vendéglői és kávéházi személyzetet,
 ugyszintén üzlet-elárulást.



**A t. cz. szálloda- és vendéglő-tulajdonos urak
 becses figyelmébe.**

Hogy a fővárosi és vidéki szállodás és vendéglős urak **olcsón** juthassanak a minden igényeknek megfelelő étlapokhoz, elhatároztam azoknak magyar és német szövegű példányait nagymennyiségben kinyomatni s készletben tartani. A megrendelt étlapokra csupán a megrendelő czíme illetve az üzletczég leend utánna nyomva. Ezen étlapok ára a következő:

2-lap azaz 4 oldalra terjedő, **1000** drb: **7** frt. Négy lap azaz 8 oldalra terjedő, **1000** drb: **9** frt.

Ezer példányon aluli megrendelések nem fogadtatnak el.

10,000 példánynak megrendelésénél 10 darab díszesen kiállított étlaptáblát **ingyen** szolgálok.

Tisztelettel

Hirhäger Károly, akadémiai könyvkötő.

Budapest, V. Árpád-utca 14. szám.

Étlapokhoz való táblák, külön rendelve finom angol vászonból, díszesen aranyozva, drbjá — **80** kr.
 ugyanaz, szép sarkokkal **120** kr.

Első magyar egyesületi könyvnyomda (Granátos-utca 8.)

Sürgöny-ozim:

Géczy, vadaskereskedés
 Budapest.

Az 1885-ik évi országos
 kiállítás bronzéremmel
 kiltüntetve.

GÉCZY FERENCZ

első budapesti élő és tisztított baromfi-
 tojás- és vadás-áru-csarnoka.

Főraktár Magyarország részére:
 valódi francia és sőtírtai hizlalt baromfiból,
 szalámi, bel- és külföldi konyverekből,
 naponta friss ludmáj.

Főüzlet:

Budapest, Duna-utca 10



Fiók-üzletek:

Budapest: **Andrássy-(sugár) ut 12. sz.**
 Placc eladási állványok:

IV. ker. Deák Ferencz-tér,
VI. Hunyadi-tér.

A vadászati évad alatt állandó képviselőt:

Bécs, III. ker. Grosse Markthalle.

Telefon-összeköttetés.

Rákos Mihály

közműves mester.

V. Fürdő-utca 4. szám.

Elvállal és pontosan teljesít mindennemű épít-
 kezési ügy magán, mint szállodai, vendéglői
 és kávéházi új és javítás munkálatokat.